

N:o 96.

Af Herr **J. G. Granlund**: *Angående höjande af anslaget till reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare.*

Vid 1875 års riksdag höjdes det anslag af 8,000 kronor, som sedan 1870 på ordinarie stat årligen utgått till reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare, med 4,000 kronor eller till 12,000 kronor, men denna tillökning blef uppförd på extra stat, och ehuru anslaget visade sig behöfligt, ändamålsenligt och i hög grad eftersökt, fann man sig dock föränlåten att vid statsregleringens uppgörande 1879, i anseende till den då rådande mindre fördelaktiga finansiella ställningen, icke vidare upptaga detta lilla extra anslag.

För mig, på hvilkens motiöner ifrågavarande anslag blifvit förhöjdt, syntes det egendomligt, att man just skulle söka besparingar på detta område genom att förminska ett anslag, afsedt till fördel för Sveriges fabriks- och handtverksarbetare, och då jag ej kan vid denna riksdag — ehuru statens finanser nu äro mer fördelaktiga — finna ifrågavarande extra anslag upptaget, och behöfvat och nyttan deraf allt mer och mer gör sig gällande, vågar jag framkomma med anhållan om anslagets höjande från 8,000 till 15,000 kronor årligen.

Jag tillåter mig att åberopa Stats-Utskottets utlåtande N:o 8 vid 1875 års riksdag, rörande min då framlagda motiöner om anslagets höjande:

»Detta anslag, som vid 1862—1863 årens riksdag anvisades till belopp af 3,000 kronor, har sedermera blifvit förhöjdt från och med år 1867 till 6,000 kronor samt från och med år 1871 till 8,000 kronor. Understöden hafva till belopp af 300, 400, 450 kronor tilldelats under åren 1863—1866 i medeltal 8 af 25 sökande, under åren 1867—1870 i medeltal 15 af 68 sökande och under åren 1871—1874 i medeltal 21 af 69 sökande. Dessa siffror synas Utskottet otvetydigt ådagalägga, att detta

anslag, som är afsedt att tillgodose ett för industriens utveckling inom landet ganska viktigt behof, ännu är för ändamålet otillräckligt, och Utskottet har derföre icke tvekat tillstyrka att, förutom det till reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare å ordinarie stat uppförda anslag, ett belopp af 4,000 kronor må för år 1876 till enahanda ändamål på extra stat uppföras.»

Man finner häraf, att de sökandes antal redan då allt mer och mer ökades. Detta är ock förhållandet ännu mera i de senare åren; ty enligt de af mig i Kommerskollegium erhållna uppgifter voro till bekommande af reseunderstöd af detta anslag de sökandes antal:

1878.....	175
1879.....	194
1880.....	179
1881.....	165

samt i år troligen ett ännu större flertal. Af de sökande hafva sålunda, huru än förtjente de voro, under de senare åren endast 18 stycken årligen kunnat tilldelas ett understöd af 400 à 500 kronor vardera.

Under en tid som denna, då industrien har att bekämpa en liflig konkurrens och täflan på så många olikartade områden, och den svenska industriens arbetare, såsom varande i de flesta fall obemedlade, icke sjelfva kunna bereda sig tillfälle att tillegna sig den praktiska utveckling i de olika yrkena, som i utlandet kan erhållas och som för arbetaren är nödvändig — bör staten mer än den hittills gjort dertill lemna bidrag, helst den samhällsklass, till hvars fördel anslaget afses, utgöres af närmare 120,000 personer, boende såväl å landet som i städerna.

På grund af hvad jag sålunda anfört vågar jag vördsamt anhålla,

att det till reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare nu utgående anslag, 8,000 kronor, måtte från nästa års början höjas till 15,000 kronor.

Stockholm den 29 Januari 1882.

J. G. Granlund.